

РИЗИКИ ВИКОРИСТАННЯ АУТСОРСИНГУ ЯК ДІЄВОГО ІНСТРУМЕНТУ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

І.В. Євсєєва, канд. екон. наук

Національний університет харчових технологій

Останнім часом вітчизняні підприємці все більшу увагу приділяють аутсорсингу бізнес-процесів. Початок «епохи аутсорсингу» пов'язують з 60-х рр. ХХ ст. [1], хоча в світі тенденції його активного розвитку припадають на 90-ті роки ХХ ст. [2]. На початку ХХІ ст. у США до 80%, у Європі біля 50-60% торгових мереж передавали різні функції на аутсорсинг. Потужні компанії переважно створювали власні служби, а до моделі аутсорсингу зверталися, коли було необхідно зберегти конкурентоспроможність і значно скоротити витрати. Практикою доведено, що залежно від виду аутсорсингу витрати на непрофільні сфери діяльності підприємств можна зменшувати на 10-40% [2, с. 124].

Аутсорсинг – це обумовлене договором використання матеріальних засобів, майна та знань третьої особи з гарантованим рівнем якості, гнучкості та цінності вартісних критеріїв і оцінок для надання послуг, які раніше надавалися за рахунок внутрішніх сил компанії, з можливим переходом наявного персоналу до постачальника послуг та/або трансформацією/оновленням процесів або технологій, що підтримують бізнес [3]. Отже, аутсорсинг – це відмова від власного бізнес-процесу протягом обумовленого в договорі терміну та придбання послуг з реалізації цього бізнес-процесу в іншій компанії [4].

На нашу точку зору, найбільш повно та точно поняття аутсорсингу відображають основні його принципи: «займатися тим, що можеш і вмієш робити краще, ніж інші» та «доручати іншим те, що вони роблять краще та дешевше» [5, с. 48].

Серед основних видів аутсорсингу найбільш розповсюдженими є: аутсорсинг інформаційних технологій, аутсорсинг бізнес-процесів, виробничий аутсорсинг, аутсорсинг у сфері послуг. Не дивлячись на багато переваг використання аутсорсингу, необхідним вважаємо розглянути основні ризики, що можуть виникати у підприємств при застосуванні даного методу удосконалення ведення власних бізнес-процесів.

Так, ризик аутсорсингу інформаційних технологій пов'язаний із необхідністю відкриття баз даних підприємства, передачі інформації сторонній організації, розкриття її конфіденційності.

Основними ризиками аутсорсингу бізнес-процесів є зниження продуктивності праці персоналу, можливість плинності кадрів через небажання працювати на даному підприємстві або ж навпаки нестача висококваліфікованого персоналу, які б могли вирішувати поставлені перед ними задачі. Оскільки до послуг аутсорсингових компаній більшість вітчизняних підприємств звертаються у кризових чи передкризових становищах, то необхідним є перегляд маркетингової стратегії з метою розуміння шляхів розвитку підприємства. Такий стан справ свідчить про

некомпетентність персоналу відділу маркетингу та збуту, невірну систему мотивації, необхідність навчання та підвищення їх рівня знань з метою набуття вміння швидко адаптуватися в зовнішньому середовищі та вчасно реагувати на зміни ринкових умов господарювання.

Виробничий аутсорсинг передбачає передачу частини виробничих процесів або всього циклу виробництва сторонній компанії. Основними ризиками можуть виступати ризик погіршення якості продукції, що не буде задовольняти потреби споживачів і призведе до втрати ринкових позицій. Тому необхідним є знаходження саме надійних партнерів, які б могли засвідчити надання якісних послуг при одночасному досягненні економії на витратах.

Дані проведеного спеціалізованого дослідження контакт центром Cartli в Україні свідчать, що 36% опитаних передають на аутсорсинг різні виробничі процеси, в тому числі: ІТ-послуги – 40,5%, логістику – 35,1%, ресурсне забезпечення власних виробничих процесів – 27%, маркетингові бізнес-послуги – 21,6%, рекрутмент – 18,9%, бухоблік – 13,5%, розрахунок зарплат – 13,5%, обробку та систематизацію інформації – 8,1%, аутсорсинг медичних представників – 8,1%, кадрове діловодство та облік кадрів – 5,4%, різні адміністративні функції – 2,7% [6].

Опитування свідчить про те, що 41,2% респондентів, задіявши аутсорсингові послуги, заощаджують власні ресурси, 37,6% домоглися оптимізації і прискорення бізнес-процесів, 32,9% – досягли підвищення ефективності, 14,1% – поліпшення якості та контролю за робочими процесами, 14,3% помітили, що застосування аутсорсингу дає можливість користуватися рішеннями, заснованими на новітніх досягненнях галузі [6].

Отже, підприємці самостійно приймають рішення про використання послуг сторонніх компаній чи здійснення бізнес-процесів власними зусиллями. Основними переконаннями для підприємців завжди буде доцільність, результативність та ефективність надання переваги певному інструменту покращення функціонування підприємства та забезпечення його подальшого розвитку.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Аалдерс, Р. Аутсорсинг: практическое руководство / Р. Аалдерс: – М.: Альпина Бизнес Букс, 2003. – 470 с.
2. Гребешкова, О.М. Стратегічні партнерства підприємств: навч. посіб./ О.М. Гребешкова, Г.В. Махова. – К.: КНЕУ, 2012. – 405 с.
3. Бравар, Ж.-Л. Эффективный аутсорсинг [Текст] / Ж.-Л. Бравар, Р. Морган. – Баланс Бизнес Букс, 2007. – 288 с.
4. Каледжян, С.О. Аутсорсинг сегодня – это фордовский конвейер 100 лет назад: второе дыхание бизнеса? [Текст] / С.О. Календжян // Управление персоналом. – 2010. – №3 (229). – С. 15-22.
5. Аникин, Б.А. Аутсорсинг и аутстаффинг: высокие технологии менеджмента: учеб. пособие / Б.А. Аникин, И.Л. Рудая. – М. : Инфра-М, 2007. – 288 с.
6. Аутсорсинг в Украине достиг миллиардных долларовых оборотов [Электронный ресурс] // Колл центр «Cartli». – Режим доступа :

<http://cartli.com.ua/articles/523-autsorsing-v-ukraine-dostig-milliardnyx-dollarovyx-oborotov.html>.